

Կարգապահական գործ թիվ ԿԳ-16006

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի խորհրդի
2016 թվականի մայիսի 06-ի թիվ 93-րդ նիստի

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ ԹԻՎ ԿԳ/70-Ա

**ՓԱՏԱԾԱՐԱՆ ԱՐԱ ԶԱՔԱՐՅԱՆԻՆ ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ԵՆԹԱՐԿԵԼՈՒ ՀԱՐՑԸ ՔՆՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ
(ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՎ)**

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի (**այսուհետ նաև՝ Պալատ**) խորհուրդը (**այսուհետ նաև՝ խորհուրդ**), նիստը նախագահող՝ Նելլի Հարությունյանի, **խորհրդի անդամներ՝** Կարապետ Աղաջանյանի, Մելանյա Առուստամյանի, Սիմոն Բաբայանի, Տիգրան Խուրշուդյանի, Հարություն Հարությունյանի և Մարտուն Փանոսյանի կազմով,
քարտուղարությամբ Նոննա Համբարձումյանի,
քննության առնելով փաստաբան Արա Զաքարյանին (արտոնագիր թիվ 314) կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ հարցը

Պ Ա Ր Զ Ե Ց՝

1. Կարգապահական վարույթ հարուցելու առիթը և հիմքը.

«Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանական դպրոց» հիմնադրամի (այսուհետ՝ Դպրոց) կողմից 22.01.2016թ. ներկայացված տեղեկանքի համաձայն՝ փաստաբան Արա Զաքարյանը (արտոնագիր թիվ 314) 2015թ. երկրորդ կիսամյակի (հուլիսից դեկտեմբեր (ներառյալ)) ընթացքում չի մասնակցել պարտադիր վերապատրաստման դասընթացներին և չի լրացրել պարտադիր վերապատրաստման որևէ ժամ:

2. Կարգապահական վարույթ հարուցելու մասին որոշումը.

ՀՀ փաստաբանների պալատի նախագահի առաջին տեղակալի 25.01.2016թ. թիվ 17-Ա/ԿԳ-16006 որոշմամբ կարգապահական վարույթ է հարուցվել փաստաբան Արա Զաքարյանի նկատմամբ՝ «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4.1 կետի, 45.12-րդ հոդվածի 2-րդ մասի և Պալատի ընդհանուր ժողովի կողմից 11.02.2012թ. թիվ 1/4-Լ որոշմամբ հաստատված Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի (**այսուհետ՝ Կանոնագիրք**) 2.8.2 կետի խախտման հատկանիշներով:

29.01.2016թ-ին կարգապահական գործը հանձնվել է Պալատի խորհրդին:

Խորհրդի նիստը տեղի է ունեցել 2016 թվականի մարտի 09-ին, ժամը՝ 18:42-ին, 2016 թվականի մարտի 30-ին ժամը 18:25-ին, 2016 թվականի ապրիլի 18-ին ժամը 18:30-ին, 2016 թվականի մայիսի 06-ին ժամը 18:30-ին, ՀՀ

փաստաբանների պալատի վարչական շենքում (ք.Երևան, Զաքարյան 2, 4-րդ հարկ, թիվ 12 սենյակ):

3. Պատասխանողի համառոտ բացատրությունը.

Փաստաբան Արա Զաքարյանը ներկայանալով Խորհրդի նիստին հայտնել է, որ ինքը հանդիսանում է Դպրոցի ունկնդրի պրակտիկան ղեկավարած անձ՝ սկսած 2015թ. սեպտեմբերից: Պրակտիկա ղեկավարելու նպատակներից եղել է նաև այն, որպեսզի ինքը չմասնակցի պարտադիր վերապատրաստման դասընթացներին: Ինքը չգիտեր, որ պրակտիկա ղեկավարելը հավասարեցվում է վերապատրաստման համար նախատեսված 10 ժամի և իր համար անհասկանալի է, որ այն պետք է հաշվառվի 2016թ. առաջին կիսամյակի համար: Խորհրդի անդամների այն հարցին, որ եթե անգամ ընդունենք, որ 10 վերապատրաստման ժամը հաշվառված լիներ 2015 թվականի երկրորդ կիսամյակում, ինչ կարող է ասել մնացած երկու ժամի համար, փաստաբան Արա Զաքարյանը պատասխանել է, որ ինքը Խորհրդի նիստի ժամանակ է տեղեկացել, որ պրակտիկա ղեկավարելը հավասարեցվում է վերապատրաստման համար նախատեսված 10 ժամի:

4. Գործի հանգամանքները՝ առկա ապացույցների վկայակոչմամբ.

Պալատի խորհուրդը՝ ուսումնասիրելով գործում առկա գրավոր փաստաթղթերը, հաստատված է համարում հետևյալ փաստերը.

1) 2015թ. երկրորդ կիսամյակի (հուլիս-դեկտեմբեր (ներառյալ)) ընթացքում Պալատի, Դպրոցի և Պալատի կողմից սահմանված կարգով հավատարմագրված կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են 98 (իննսունութ) վերապատրաստման դասընթաց:

Նշված փաստը հաստատվում է Պալատի վերապատրաստման հարցերով համակարգողի 09.03.2016թ. տեղեկանքով:

2) Փաստաբան Արա Զաքարյանը 2015թ. հուլիս-դեկտեմբեր (ներառյալ) ամիսներին չի մասնակցել պարտադիր վերապատրաստման դասընթացներին և չի լրացրել պարտադիր վերապատրաստման որևէ ժամ:

Նշված փաստը հաստատվում է Դպրոցի 22.01.2016թ. տեղեկանքով:

3) Փաստաբան Արա Զաքարյանի նկատմամբ սահմանված կարգով և ժամաքանակով վերապատրաստման դասընթացներին չմասնակցելու հիմքով կարգապահական վարույթ հարուցվել է երկրորդ անգամ:

Նշված փաստը հաստատվում է Պալատի ընդհանուր դեպարտամենտի ղեկավարի կողմից 29.03.2016թ. տեղեկանքով:

4) Փաստաբան Արա Զաքարյանը պրակտիկայի (փորձուսուցման) ղեկավար է նշանակվել 2015թ. սեպտեմբերի 08-ին՝ վեց ամիս ժամկետով:

Նշված փաստը հաստատվում է Դպրոցի 23.03.2016թ. տեղեկանքով:

5) Փաստաբան Արա Զաքարյանը ղեկավարել է Դպրոցի ունկնդրի պրակտիկան 2015 թվականի սեպտեմբերի 1-ից մինչև 2016 թվականի մարտի 1-ը ընկած ժամանակահատվածում, և հանդիսացել է պրակտիկան լրիվ ծավալով ղեկավարած անձ միայն 2016 թվականի մարտի 1-ից հետո: Արա Զաքարյանի համար հաշվառված է 10 վերապատրաստման ժամ 2016 թվականի 1-ին կիսամյակի համար:

Նշված փաստը հաստատվում է Պալատի վերապատրաստման հարցերով

համակարգողի 05.05.2016թ. տեղեկանքով:

5. Պատասխանողի անձը բնութագրող հանգամանքները.

Պալատի ընդհանուր դեպարտամենտի ղեկավարի կողմից 29.03.2016թ. տրամադրված տեղեկանքի համաձայն Արա Զաքարյանը (արտոնագիր թիվ 314) փաստաբան է հանդիսանում 16.03.1999 թվականից և 2006-2015թթ. ընկած ժամանակահատվածում վերջինիս նկատմամբ 5 անգամ հարուցվել է կարգապահական վարույթ և առկա է մեկ ընթացիկ վարույթ (չհաշված սույն վարույթը):

Խորհրդի 26.09.2008թ. թիվ 18/5 որոշմամբ կարգապահական վարույթը վերացվել է, 12.11.2008թ. թիվ 22/11 որոշմամբ կարգապահական վարույթը կարճվել է, 23.12.2011թ. թիվ 29/6 որոշմամբ անդամավճար չվճարելու հիմքով հարուցված կարգապահական վարույթը կարճվել է՝ արտոնություն կիրառելու հիմքով, 14.10.2015թ. թիվ 146-Ա որոշմամբ կարգապահական վարույթը կարճվել է, իսկ 11.12.2015թ. թիվ 175-Ա որոշմամբ վերապատրաստման դասընթացներին մասնակցելու պարտականությունը չկատարելու հիմքով հարուցված կարգապահական վարույթով Արա Զաքարյանը ենթարկվել է կարգապահական պատասխանատվության:

6. Պալատի խորհրդի պատճառաբանված եզրակացությունը և որոշումը.

Հիմք ընդունելով Պալատի խորհրդի կողմից հաստատված փաստերը, դրանք հիմնավորող գործում առկա ապացույցները և քննարկվող իրավահարաբերությունները կարգավորող կանոնները, Պալատի խորհուրդը գտնում է, որ փաստաբան Արա Զաքարյանին պետք է ենթարկել կարգապահական պատասխանատվության՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Փաստաբանների վերապատրաստման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի, Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի կանոնադրության, Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի և Պալատի խորհրդի 18.12.2014թ. թիվ 35/8-Լ որոշմամբ նոր խմբագրությամբ հաստատված «Փաստաբանների վերապատրաստման» կարգի (այսուհետ՝ **Կարգ**) դրույթներով:

«Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4.1 կետի համաձայն՝ *փաստաբանը պարտավոր է՝ ... 4.1) սահմանված կարգով և ժամաքանակով մասնակցել սույն օրենքով նախատեսված վերապատրաստման դասընթացներին:*

«Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի 45.12-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ *փաստաբանը պարտավոր է անցնել փաստաբանների պալատի խորհրդի սահմանած կարգով և ժամաքանակով վերապատրաստման դասընթացներ, որոնք չեն կարող երկու տարվա ընթացքում քառասունութ ժամից պակաս լինել:*

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի կանոնադրության 16.5 կետի 24-րդ ենթակետի համաձայն՝ *Պալատի խորհուրդը, որպես գործադիր մարմին հաստատում է փաստաբանների վերապատրաստման կարգը:*

Կանոնագրքի 2.8.2 ենթակետը սահմանում է, որ *փաստաբանը պարտավոր է Պալատի խորհրդի կողմից սահմանված կարգով և ժամաքանակով մասնակցել Օրենքով նախատեսված վերապատրաստման դասընթացներին:*

Կարգի 1-ին կետի համաձայն՝ կարգը սահմանում է փաստաբանների վերապատրաստման դասընթացներ անցնելու ընթացակարգը, ժամկետները, ժամերի հաշվարկը, պատրասխանադրության, հաշվետվողականության, ինչպես նաև վերապատրաստման հետ կապված այլ հարաբերությունները:

Կարգի 8-րդ կետի համաձայն՝ յուրաքանչյուր կիսամյակի (վեց ամսվա) համար փաստաբանը՝ Կարգով նախատեսված ժամկետում և ընթացակարգով, պետք է անցնի 12 (տասներկու) ակադեմիական ժամ (այսուհետ՝ ժամ, 1 (մեկ) ակադեմիական ժամը հավասար է 40 (քառասուն) րոպեի) վերապատրաստում: Կիսամյակի հաշվարկը՝ ա) սկսվում է հունվար ամսից և ավարտվում հունիսին (ներառյալ), կամ բ) սկսվում է հուլիս ամսից և ավարտվում դեկտեմբերին (ներառյալ):

Կարգի 27-րդ կետի համաձայն՝ կարգը խախտելու համար փաստաբանը ենթակա է կարգապահական պատրասխանադրության՝ «Փաստաբանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքով սահմանված կարգով:

Նշված կանոնների վերլուծությունից հետևում է, որ փաստաբանը պարտավոր է անցնել վերապատրաստման դասընթացներ, որոնք չեն կարող երկու տարվա ընթացքում քառասունուրե ժամից պակաս լինել, իսկ Պալատի խորհուրդը, որպես գործադիր մարմին, սահմանում է փաստաբանների վերապատրաստման կարգը և ժամաքանակը: Սահմանված ժամկետում վերապատրաստման դասընթացներին չմասնակցելու համար փաստաբանը ենթակա է պատասխանատվության:

Փաստաբան Արա Զաքարյանի նկատմամբ սույն կարգապահական վարույթը հարուցվել է այն հիմքով, որ վերջինս՝ խախտելով Կարգի վերոնշյալ կանոնը, 2015թ. երկրորդ կիսամյակի (հուլիսից դեկտեմբեր (ներառյալ)) ընթացքում չի մասնակցել պարտադիր վերապատրաստման դասընթացներին:

Պալատի խորհուրդն արձանագրում է, որ 2015 թվականի հուլիս-դեկտեմբեր (ներառյալ) ամիսներին Պալատը կազմակերպել է 98 (իննսունուրե) վերապատրաստման դասընթաց, որոնք վարել են 49 դասավանդող, որոնցից՝ 24 փաստաբան, 3 դատավոր, 14 գիտնական և 5 միջազգային փորձագետ: Ընդ որում, թեմաները նախապես հաստատված և տեղադրված են եղել Պալատի կայքում, ինչպես նաև յուրաքանչյուր ամսվա դասացուցակները հաստատվել և տեղադրված են եղել Պալատի կայքում:

Խորհուրդն արձանագրում է, որ փաստաբան Արա Զաքարյանն օբյեկտիվորեն ունեցել է հնարավորություն հաշվետու ժամանակահատվածում անցնելու տվյալ կիսամյակի համար պարտադիր 12 (տասներկու) ժամ ժամաքանակով վերապատրաստման դասընթացները, սակայն չի կատարել օրենքով նախատեսված պարտականությունը, և խախտել է Օրենքի 19-րդ հոդվածի առաջին մասի 4.1 ենթակետի, 45.12-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, Կանոնագրքի 2.8.2 ենթակետի և Կարգի 8-րդ կետի պահանջները:

Ինչ վերաբերում է փաստաբան Արա Զաքարյանի կողմից 2015 թվականի սեպտեմբերի 1-ից մինչև 2016 թվականի մարտի 1-ն ընկած ժամանակահատվածում Դպրոցի ունկնդրի պրակտիկան ղեկավարելու հիմքով 2015 թվականի երկրորդ կիսամյակի համար վերապատրաստման ժամ հաշվառելուն, ապա Խորհուրդը գտնում է, որ այն չէր կարող հաշվառվել 2015 թվականի երկրորդ կիսամյակի համար հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Կարգի 20-րդ կետի համաձայն՝ Փաստաբանական դպրոցի ունկնդիրների, անկախ վերջիններիս քանակից, պրակտիկան (փորձուսուցումը) փաստաբանի

կողմից լրիվ ծավալով ղեկավարելը հավասարեցվում է վերապատրաստման համար նախատեսված 10 (տաս) ժամի՝ յուրաքանչյուր կիսամյակի համար: Այսինքն, պրակտիկայի լրիվ ծավալով ղեկավարելու փաստն է հիմք հանդիսանում վերապատրաստման համար նախատեսված ժամերը հաշվառելու համար: Նույն կետը սահմանում է վերապատրաստման ժամերը հաշվառելու ժամանակաշրջանը, այն է՝ կիսամյակի համար: Սա նշանակում է, որ Փաստաբանների պալատի վերապատրաստման հարցերով համակարգողը կարող է պրակտիկայի ժամերը ներառել միայն որևէ հաշվետու կիսամյակի համար: 2015 թվականի սեպտեմբերի 1-ից մինչև 2016 թվականի մարտի 1-ը ընկած պրակտիկայի ժամանակահատվածը ընդգրկում է վերապատրաստման դասընթացների համար նախատեսված երկու կիսամյակներ՝ 2015 թվականի երկրորդ կիսամյակ և 2016 թվականի առաջին կիսամյակ: 2015 թվականի երկրորդ կիսամյակի համար հաշվառում չէր կարող կատարվել, քանի որ 2015 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փաստաբան Արա Զաքարյանը չի համարվել պրակտիկան լրիվ ծավալով ղեկավարած անձ (նա դեռ 2016թ. հունվար և փետրվար ամիսներին պետք է պրակտիկայի ղեկավարման իր գործառույթն իրականացներ), հետևաբար այդ օրվա դրությամբ պրակտիկայի «ԼՐԻՎ ԾԱՎԱԼՈՎ» ղեկավարած լինելու բաղադրիչը բացակայել է: Ուստի, Արա Զաքարյանի համար հաշվառված է 10 վերապատրաստման ժամ՝ 2016 թվականի 1-ին կիսամյակի համար, այսինքն՝ պրակտիկան լրիվ ծավալով ղեկավարած լինելու փաստն արձանագրվելու կիսամյակում:

Խորհուրդն արձանագրում է, որ վերապատրաստման կարգի 20-րդ կետի կիրառման հարցում Պալատի վերապատրաստման քաղաքականությունը բոլոր փաստաբանների նկատմամբ եղել է միատեսակ, այսինքն՝ դրանք հաշվառվել են պրակտիկան լրիվ ծավալով ղեկավարած լինելու փաստն արձանագրվելու կիսամյակում:

Միևնույն ժամանակ Խորհուրդն արձանագրում է, որ եթե անգամ փաստաբան Արա Զաքարյանի համար 10 վերապատրաստման ժամը հաշվառված լիներ 2015 թվականի երկրորդ կիսամյակում, միևնույն է դա չէր կարող բավարար հիմք հանդիսանալ վերջինիս կողմից 2015 թվականի երկրորդ կիսամյակում վերապատրաստման դասընթացներն անցած համարելու համար, քանի որ Կարգի 8-րդ կետի համաձայն՝ *յուրաքանչյուր կիսամյակի (վեց ամսվա) համար փաստաբանը՝ Կարգով նախատեսված ժամկետում և ընթացակարգով, պետք է անցնի 12 (տասներկու) ակադեմիական ժամ:*

Նման պայմաններում Պալատի խորհուրդը գտնում է, որ փաստաբան Արա Զաքարյանն ենթակա է պատասխանատվության:

«Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի 39.9-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ *փաստաբանի նկատմամբ կիրառվող կարգապահական տույժը պետք է համաչափ լինի կատարված խախտմանը: Կարգապահական տույժ կիրառելիս փաստաբանների պալատի խորհուրդը հաշվի է առնում նաև խախտման հետևանքները, փաստաբանի անձը, մեղքի աստիճանը, առկա տույժերը, փաստաբանին բնութագրող ուշադրության արժանի այլ հանգամանքներ:*

Խորհուրդը կարգապահական տույժ կիրառելիս հաշվի է առնում վերոհիշյալ հանգամանքները, այդ թվում՝ այն հանգամանքը, որ փաստաբան Արա Զաքարյանը վերապատրաստման դասընթացներին չի մասնակցել նաև 2015 թվականի 1-ին կիսամյակի համար:

Ելնելով վերոգրյալից, Պալատի խորհուրդը՝ ղեկավարվելով

«Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 14-րդ կետի, 39-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 39.7-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 1-ին կետի, 39.9-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի, «Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի կանոնադրության» 16.26-րդ կետի, «Փաստաբանի նկատմամբ կարգապահական վարույթի իրականացման» կարգի 30-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 1-ին կետի պահանջներով, ինչպես նաև Կարգի պահանջներով,

Ո Ր Ո Շ Ե Ց՝

1. Փաստաբան Արա Զաքարյանին (արտոնագիր թիվ 314) ճանաչել մեղավոր «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4.1 ենթակետի, 45.12-րդ հոդվածի 2-րդ մասի և Փաստաբանի վարքագծի կանոնագրքի 2.8.2 ենթակետի պահանջների խախտման համար:

2. Փաստաբան Արա Զաքարյանի (արտոնագիր թիվ 314) նկատմամբ կիրառել կարգապահական տույժ՝ խիստ նկատողություն:

3. Հանձնարարել Պալատի աշխատակազմի ղեկավարին՝ սույն որոշման մասին իրազեկել փաստաբան Արա Զաքարյանին:

Ծանոթություն. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել դատական կարգով՝ այն ստանալու օրվանից մեկամսյա ժամկետում: Սույն որոշումն օրինական ուժի մեջ է մտնում սույն կետով նախատեսված բողոքարկման ժամկետն անցնելուց հետո:

Հայաստանի Հանրապետության
փաստաբանների պալատի խորհրդի
կարգապահական գործով
նիստը նախագահող՝

Նելլի Հարությունյան